

Sanacija naravne ujme je priložnost za učenje in priprava na prihodnost

Slovenske gozdarke in gozdarji se vse pogosteje soočamo z izzivi, ki jih povzročajo naravne ujme, kot so vetrolomi, podlubniki in požari. Podnebne spremembe, naraščajoča pogostost ekstremnih vremenskih pojavov in človeške aktivnosti močno vplivajo na sposobnost narave, da se sama obnavlja in ohranja svoje ključne funkcije. Zaradi tega postajata sanacija in obnova gozdov bistvenega pomena za ohranjanje stabilnosti gozdnih ekosistemov ter zagotavljanje trajnosti funkcij gozda.

Za učinkovito spoprijemanje z naravnimi ujmami in zmanjševanje tveganj pri gospodarjenju z gozdovi so ključne raziskave o pojavnosti motenj in njihovih vzrokih. V tokratnem Gozdarskem vestniku predstavljamo analizo naravnih motenj na Bovškem, kjer so med letoma 1995 in 2020 spremljali sanitarni posek zaradi vetrolomov in napadov podlubnikov. Tovrsten analitični pristop lahko predstavlja temelj za razvoj prilagojenih strategij, ki bodo omogočale hitrejšo in učinkovitejšo odzive ob prihodnjih naravnih ujmah.

Poleg znanstvenih raziskav so za uspešno sanacijo gozdov nepogrešljive tudi praktične izkušnje, ki jih gozdarska stroka pridobiva pri obnovi poškodovanih območij. Obnova prizadetih gozdov po vetrolomu na Polovniku in požarih na Potoški gori ter Goriškem Krasu je proces, ki zahteva tesno sodelovanje med gozdarji, lastniki gozdov, lokalno skupnostjo in drugimi deležniki. Sanacija ni le odstranjevanje poškodovanih dreves, temveč vključuje tudi ciljno obnovo s saditvijo ali setvijo ter vzpostavitev ustrezne infrastrukture, ki bo zmanjšala prihodnja tveganja.

Sonaravna obnova poškodovanih gozdov zahteva celovit pristop, v katerem pridobljene izkušnje, podprte z rezultati raziskav in prilagoditvami gozdno-gospodarskih načrtov, tvorijo temelj za oblikovanje odpornejših gozdov. Naravne ujme so neizogibne, a z znanjem, premišljenim načrtovanjem in prilagajanjem lahko zmanjšamo njihove posledice ter zagotovimo zdrave in odporne gozdove za prihodnje generacije.

Dr. Aleš POLJANEC in Boris RANTAŠA